

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 11 de maig de 2016

18. El pare misericordiós (cf. Lc 15,11-32)

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Avui aquesta audiència es desenvolupa a dos llocs: com que hi ha perill de pluja, els malalts són a l'Aula Pau VI, units a nosaltres gràcies a una pantalla gran; dos llocs però una sola audiència. Saludem els malalts que són a l'Aula Pau VI. Volem reflexionar avui sobre la paràbola del Pare misericordiós. Ens parla d'un pare i dels seus dos fills, i ens fa conèixer la misericòrdia infinita de Déu.

Partim del final, és a dir de la joia del cor del Pare, que diu: «Celebrem-ho, perquè aquest fill meu era mort i ha tornat a la vida, estava perdut i l'hem trobat» (v. 23-24). Amb aquestes paraules el pare ha interromput el fill petit en el moment que confessava la seva culpa: «Ja no mereixo que em diguin fill teu...» (v. 19). Però aquesta expressió és insuportable per al cor del pare, que en canvi s'afanya a restituir al fill els signes de la seva dignitat: el vestit bonic, l'anell, el calçat. Jesús no ens presenta un pare ofès i ressentit, un pare que, per exemple, diu al fill: «Ja me les pagaràs»; no, el pare l'abraça, l'espera amb amor. L'única cosa que el pare té al cor és que aquest fill és davant seu sa i estalvi i això el fa feliç i ho celebra. L'acolliment del fill que torna a casa és descrit d'una manera commovedora: «Encara era lluny, que el seu pare el veié i es commogué, correu a tirar-se-li al coll i el besà» (v. 20). Quanta tendresa: el va veure de lluny. Què significa això? Que el pare pujava al terrat contínuament per mirar el camí i veure si el fill tornava; aquell fill que havia fet de tot, però el pare l'esperava. Quina cosa més bonica, la tendresa del pare! La misericòrdia del pare és desbordant, sense condicions, i es manifesta fins i tot abans que parli el fill. És cert, el fill sap que s'ha equivocat i ho reconeix: «He pecat... tracta'm com un dels teus jornalers» (v. 18.19). Però aquestes paraules s'esvaeixen davant el perdó del pare. L'abraçada i el bes del seu pare li fan comprendre que sempre ha estat considerat fill, malgrat tot. És important aquest ensenyament de Jesús: la nostra condició de fills de Déu és el fruit de l'amor del cor del Pare; no depèn dels nostres mèrits o de les nostres accions, i llavors ningú no la pot prendre, ni tan sols el diable! Ningú no ens pot prendre aquesta dignitat.

Aquesta paraula de Jesús ens anima a no desesperar-nos mai. Penso en les mares i els pares preocupats quan veuen allunyar-se els fills, seguint camins perillosos. Penso en els rectors i catequistes que a vegades es pregunten si el seu treball ha estat inútil. Però penso també en els que són a la presó i els sembla que la seva vida s'ha acabat; en els que han pres decisions equivocades i deixen de mirar el futur; en tots aquells que tenen fam de misericòrdia i de perdó i creuen que no el mereixen... En qualsevol situació de la vida, no puc oblidar que no deixaré mai de ser fill de Déu, de ser fill d'un Pare que m'estima i que espera el meu retorn. Fins i tot en la situació més dolenta de la meua vida, Déu m'espera, Déu em vol abraçar, Déu m'espera.

En la paràbola hi ha un altre fill, el gran; també ell necessita descobrir la misericòrdia del pare. Ell sempre s'ha quedat a casa, però és tan diferent del pare! Les seves paraules no tenen tendresa: «Fa molts anys que et serveixo sense desobeir mai ni un de sol dels teus manaments [...]. En canvi, quan ha tornat aquest fill teu...» (v. 29-30). Veiem el menyspreu: no diu mai «pare», no diu mai «germà», només pensa en ell mateix,

presumeix d'haver estat sempre al costat del pare i d'haver-lo servit; però mai no va viure amb alegria aquesta proximitat. I ara acusa el pare de no haver-li donat mai un cabrit per a fer festa. Pobre pare! Un fill se n'havia anat i l'altre no s'havia sentit mai realment a prop! El sofriment del pare és com el sofriment de Déu, el sofriment de Jesús quan nosaltres ens allunyem o perquè anem lluny o perquè estem a prop, però sense sentir-nos a prop.

El fill gran, ell també necessita misericòrdia. Els justos, aquells que es creuen justos, ells també necessiten misericòrdia. Aquest fill ens representa a nosaltres quan ens preguntem si val la pena cansar-se tant si després no rebem res a canvi. Jesús ens recorda que a la casa del Pare no s'hi està per a tenir després una recompensa, sinó perquè tenim la dignitat de fills responsables. No es tracta de «regatejar» amb Déu, sinó de seguir els passos de Jesús que es va donar ell mateix a la creu sense mesura.

«Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu. Però calia celebrar-ho i alegrar-se» (v. 31). Així ho diu el Pare al fill gran. La seva lògica és la de la misericòrdia! El fill petit pensava que mereixia un càstig per culpa dels seus pecats, el fill gran s'esperava una recompensa pels seus serveis. Els dos germans no es parlen entre ells, viuen històries diferents, però tots dos raonen amb una lògica aliena a Jesús: si obres bé reps un premi, si obres malament reps un càstig; i aquesta no és la lògica de Jesús, no ho és! Aquesta lògica ve corregida per les paraules del pare: «Calia celebrar-ho i alegrar-se, perquè aquest germà teu era mort i ha tornat a la vida, estava perdut i l'hem trobat» (v. 31). El pare ha recuperat el fill perdut, i ara el pot tornar al seu germà! Sense el petit, també el fill gran deixa de ser un «germà». La joia més gran per al pare és veure que els seus fills es reconguin germans.

Els fills poden decidir unir-se a la joia del pare o rebutjar-la. Han de qüestionar-se els seus desitjos i la visió que tenen de la vida. La paràbola acaba deixant en suspens el final: no sabem què va decidir de fer el fill gran. I això és un estímul per a nosaltres. Aquest Evangeli ens ensenya que tots necessitem entrar a la casa del Pare i participar de la seva joia, de la seva festa de la misericòrdia i de la fraternitat. Germans i germanes, obrim el nostre cor per a ser «misericordiosos com el Pare»!

Traducció inicial de Josep M. Torrents per a *Catalunya Religió*, revisada